

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Aan de minister voor Rechtsbescherming, de heer S. Dekker
Turfmarkt 147
2511 DP 's-Gravenhage

Datum 21-2-2019
Onderwerp *Consultatie Wetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties*

Geachte minister Dekker,

Graag maken wij gebruik van de gelegenheid te reageren op het conceptwetsvoorstel 'transparantie maatschappelijke organisaties' dat eind 2018 in consultatie is gegaan. Het recht om in stilte te geven wordt hiermee ernstig aangetast. Wij vinden het voorstel onacceptabel en verzoeken u geheel hier van af te zien om de volgende vijf redenen:

1. Het voorstel is schadelijk voor privacy, veiligheid en geefbereidheid van onze donateurs

- Geven is een privéaangelegenheid dat anderen niet aangaat. De privacy van onze donateurs moet gerespecteerd worden als zij geen prijs stellen op naamsvermelding. Het publiceren van naam en woonplaats is bovendien in strijd met de vorig jaar ingevoerde *Algemene verordening gegevensbescherming* (AVG).
- Als onze donateurs met een gift boven de 15.000 euro publiekelijk bekend worden gemaakt, lopen zij het risico ongewenst benaderd te worden (variërend van bedelverzoeken tot diefstal of ernstigere vormen van bedreiging).
- Ontvangsten uit nalatenschappen gaan ook onder deze wet vallen. Publiekelijk bekendmaken van deze nalatenschappen tast ook de privacy van families aan..
- Dit voorstel schrikt donateurs af om nog grote bedragen te geven of na te laten en doet afbreuk aan de geefbereidheid van onze bestaande en toekomstige donateurs.
- De mogelijkheid om een ontheffing aan te vragen is een doekje voor het bloeden. Het zorgt voor administratieve lasten voor onze organisatie en de overheid. Van de mogelijkheid een ontheffing aan te vragen zullen wij steeds gebruik moeten maken. Wij denken dat het systeem bij de overheid dan ook volledig verstopt raakt.

2. Het is onduidelijk welk probleem wordt opgelost en wat de omvang van dit probleem is

- Natuurlijk willen ook wij dat rechtsstaat ondermijnend gedrag wordt tegengaan. 'Onwenselijke gedragingen' en 'onwenselijke beïnvloeding' wordt echter in het conceptwetsvoorstel niet nader gedefinieerd en is daarmee zeer breed interpreteerbaar.
- Ernstig is ook dat geen enkel inzicht wordt gegeven in wat het probleem precies is dat men met dit wetsvoorstel wil aanpakken en wat de omvang van het probleem is in de Nederlandse samenleving. Organisaties die niet bonafide zijn en kwaad willen, kunnen deze regelgeving gemakkelijk ontwijken en zoeken naar andere wegen (bijvoorbeeld via crypto-currency of via buitenlandse rekeningen).

3. Het voorstel is disproportioneel

- Met dit wetsvoorstel komt de grote groep bonafide organisaties te lijden onder het slecht gedrag van (vermoedelijk) slechts enkele organisaties. Daarmee is deze maatregel disproportioneel voor onze organisatie (en voor de hele sector) en zien wij als typisch voorbeeld van 'schieten met een mug op een kanon'.
- Doeltreffend beleid betekent dat de categorie van organisaties die de minister op het oog heeft nauwkeurig omschreven moeten worden. Pas dan kunnen doeltreffende maatregelen genomen worden die alleen voor die organisaties gelden.

4. Er is al afdoende wet- en regelgeving, deze moet alleen gehandhaafd worden

- Het wetsvoorstel houdt geen rekening met datgene wat al in andere wet- en regelgeving is voorzien, zoals in de ANBI-regeling (Algemeen Nut Beogende Instellingen), de Wet MOT (melding ongebruikelijke transacties) en de Wet Financieel Toezicht.
- Via de ANBI-wetgeving is de directe invloed van de gever op de ontvanger in Nederland uitgesloten. Donateurs kunnen bij ons helemaal geen invloed 'kopen' of 'afdwingen' met hun donaties. Wij zijn een ANBI met bijbehorende 'checks and balances' die de onafhankelijke positie van bestuurders heeft gewaarborgd.
- Wij zijn een CBF-erkende organisatie en staan vrijwillig onder toezicht. Met deze erkenning laten we zien dat wij als organisatie zelf al verregaande maatregelen hebben genomen onder meer om transparantie te vergroten en onwenselijke invloed tegen te gaan.

5. Het voorstel druipt in tegen het belang dat de overheid toekent aan goede doelen

- Het wetsvoorstel *Transparantie maatschappelijke organisaties* vloeit voort uit een ambitie in het regeerakkoord. In datzelfde regeerakkoord staat dat 'de vele positieve krachten in onze samenleving van burgers, verenigingen en geloofsgenootschappen' ruimte verdienen. Met dit laatste laat dit kabinet zien

gevoelig te zijn voor de oproep van de sector om filantropie, waaronder goede doelen, te erkennen als een belangrijk fundament voor maatschappelijke binding en actief burgerschap.

- Het belang dat het kabinet toekent aan de sector blijkt ook uit het faciliterende en stimulerende overheidsbeleid, zoals de continuering van de Geefwet.
- Het conceptwetsvoorstel is dus volkomen in tegenspraak met wat in het regeerakkoord staat en met ander overheidsbeleid dat een goede werking van goede doelen juist wil bevorderen.

Het mag duidelijk zijn dat wij ons grote zorgen maken over de veelvuldige negatieve effecten die deze wet met zich meebrengt. Het zadelt organisaties als de onze op met drempels die onnodig zijn en grote invloed gaan hebben op de uitvoering van ons werk, namelijk het strijden tegen hart- en vaatziekten. Wij verzoeken u dan ook met klem om in zijn volledigheid af te zien van dit wetsvoorstel.

Hartelijke groet,

Floris Italianer
directeur